Рівненський державний гуманітарний університет

Психолого-природничий факультет

Кафедра історії та методики її навчання

Назва дисципліни	Історія України
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Мова викладання	українська
Викладач	Гуменюк Оксана Володимирівна Кандидат історичних наук, доцент
CV викладача на сайті кафедри	https://www.facebook.com/profile.php?id=100001874911730 2
E-mail викладача:	oksana.humeniuk@rshu.edu.ua
Консультації	*Очні консультації*: розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій *Он лайн- консультації:* розклад присутності викладача на спеціальному форумі (в інтернет мережах) згідно з графіком консультацій.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – ознайомити з вузловими подіями історичного минулого українського народу, прослідкувати зародження й трансформації української національної та державної ідеї, максимально сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти патріотичних почуттів, культури інтелігентних людей громадянського суспільства та сприяти розумінню причетності кожного до розбудови сучасного і майбутнього нашої держави.

Завдання:

- на основі широкого залучення джерел та наукової літератури закріпити та поглибити у здобувачів здобуті ними в середніх навчальних закладах знання про історичний поступ України, народів (племен, етносів), які мешкали в різний час на її території, показати цей процес у діалектичній єдності загального й особливого;
- навчити здобувачів працювати з історичними джерелами та спеціальною історичною літературою. Привити їм уміння правильно оформляти методологічний і технічний інструментарій наукових досліджень;

- сприяти виробленню наукового бачення суспільних явищ, подій, тенденцій минулого та сучасного, вмінню трактувати їх з позицій наукових принципів історизму, об'єктивності, всебічності, логічності та робити порівняльний аналіз подібних процесів у різних країнах, визначаючи загальне та відмінне;
- належну уваги приділити трактуванню історичних фактів з позицій принципів історизму, об'єктивності, всебічності, логічності;
- в формувати повагу до історичного минулого свого народу, стимулюючи у здобувачів прагнення бути свідомими громадянами своєї держави.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні набути таких **компетентностей:**

ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
СК 07. Здатність провадити професійну діяльність для відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до законів і правил, що регулюють практику фізичної терапії як самостійної професії, а також відповідних законодавчих та нормативних актів, етичного кодексу та професійного стандарту.

Очікувані результати навчання
Програмні результати навчання:

РН 06. Розуміти процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі; розуміти основні філософські категорії та поняття.
РН 16. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, зокрема у мультидисциплінарній команді.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні знати:
- ✓ Основні етапи історії (Київська Русь, козацтво, модерні періоди тощо).
- ✓ Виникнення та розвиток держави, права, культури.
- ✓ Головні історичні постаті та найважливіші події.
- ✓ Культурні особливості та досягнення, зокрема українського відродження.
- ✓ Витоки нації та її місце в загальнолюдських процесах.

вміти:
- ✓ Аналізувати політичні та правові процеси, причинно-наслідкові зв'язки.
- ✓ Порівнювати історичні процеси в Україні та інших країнах.
- ✓ Використовувати історичні знання для розуміння сучасних проблем.
- ✓ Визначати результати та наслідки історичних подій.
- ✓ Формувати науковий світогляд та громадянську позицію.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія України від найдавніших часів до середини XIX ст.

Тема 1. Вступ. Державотворчі процеси в епоху раннього середньовіччя. у IX - першій половині XI ст.

Тема 2. Консолідація південно-західних руських земель. Утворення Галицько-Волинського князівства.
Тема 3. Автономний розвиток українських земель в складі Литви і Польщі у ХІУ - першій половині XVI століття.
Тема 4. Суспільно-політичний феномен українського козацтва.
Тема 5. Вплив церкви на суспільно-політичне життя українських земель у ХУІ - першій половині ХУІІ ст.
Тема 6. Українська революція середини XVII ст.
Тема 7. Руїна, подолання її наслідків та антимосковський виступ під проводом І. Мазепи. Руйнування державних структур Гетьманщини та інтеграція українських земель до складу Російської імперії.
Тема 8. Суспільні та соціально-економічні відносини на українських землях у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій.
Тема.9. Українське «національне відродження» в контексті європейської історії кінця XVIII - першої половини XIX століть.

Змістовий модуль № 2. Україна модерна.

Тема 1. Інституційний розвиток та ідейні основи українського руху в другій половині XIX століття.

Тема 2. Модернізація українського суспільства на початку XX століття.

Тема 3. Українська національна революція 1917-1920 рр. та пошуки оптимальних моделей її реалізації.

Тема 4. Національно-визвольний рух в Україні 20-х-80-х років XX ст.: еволюція світоглядних концепцій, форм та методів діяльності.

Тема 5. Українське державотворення в умовах незалежності.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна

1. Бойко О.Д. Історія України: навч. посіб. 3-тє вид, виправл.,доповн. К.: Академвидав, 2010. 688 с.
2. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Видавництво: Портал. Львів. 2021. 432с.
3. Грушевський М. Нарис історії українського народу. Видавництво: Клуб Сімейного Дозвілля. Харків. 2021. 576с.
4. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків. Видавництво: Клуб Сімейного Дозвілля. 2021. 512с.
5. Плохій С. Походження слов'янських націй. Домодерні ідентичності в Україні, Росії та Білорусі. Київ. Видавництво: Критика. 2017. 456с.
6. Січинський В. Чужинці про Україну. Видавництво: Центр учбової літератури. Київ.2021. 254с.
7. Яковенко Н. Дзеркала ідентичності. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні XVI - початку XVIII століття. Видавництво: Laurus. Київ. 2012. 472с.

Додаткова література:

1. Декларація про державний суверенітет України. Історія прийняття, документи, свідчення / Асоц. нар. депутатів України ; [ред.: Яків Зайко (відп. ред.) та ін.]. Житомир : Рута, 2010. 865 с.
2. Каганов Ю. О.Конструювання «радянської людини» (1953–1991): українська версія. Запоріжжя : Інтер-М, 2019. 432 с.
3. Луняк Є. Минувшина України в романтичних історіях. К. :Книга, 2011. 708 с.

4. Косенко Л. Козаки. Лицарський орден України. Видавництво: Школа. Київ.2008. 608с.
5. Остафійчук В. Ф. Історія України: Сучасне бачення. Київ: Знання-Прес, 2006.422 с.
6. Нагорний Є. В. Становлення та розвиток інституту громадянства України (1917-2007 рр.): монографія / Є. В.. Нагорний. - Київ : Інститут законодавства Верховної Ради України, 2015. 186 с.
7. Нариси повсякденного життя радянської України в добу непу (1921–1928 рр.): Колективна монографія / Відп. ред. С.В. Кульчицький: В 2 ч. Ч. 1. К.: Інститут історії України НАН України, 2009. 445 с.; Ч. 2. К.: Інститут історії України, 2010. 382 с.
8. "Пакти і Конституції" Української козацької держави: до 300-річчя укладення / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Держ. арх. служба України, Центр. держ. іст. арх., м. Київ ; [відп. ред. В. А. Смолій ; упоряд.: М. С. Трофимук, Т. В. Чухліб]. Вид. факс. Л. : Світ, 2011. 440 с.
9. Пиріг Р. Я. Українська гетьманська держава 1918 року: іст. Нариси. Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. К. : Ін-т історії України НАН України, 2011. 336 с.
10. Рух опору в Україні: 1960-1990: енциклопедичний довідник. Музей-архів і документаційний центрукр. самвидаву при вид-ві "Смолоскип". К.: Смолоскип, 2010. 804 с.
11. Слабченко Є. А. Дипломатична історія України. Київ : Кліо, 2016. 493 с.
12. Смолій В. А. Українська національна революція XVII ст. (1648-1676 рр.). К. : Вид. дім "Києво-Могилянська академія",2009. 447 с.
13. Україна: герби та прапори / [авт. проекту та упоряд.: В. Г. Кисляк, О. А. Нескоромний ; редкол.: Ю. С. Ганжуров та ін.]. - К. : Парламент. вид-во, 2010. 451 с.
14. Шкільник М. Україна у боротьбі за державність в 1917-1921 рр.: спомини і роздуми / Михайло Шкільник ; упоряд., [авт. вступ. ст.] Владислав Верстюк. Київ : Кліо, 2016. 511 с.
15. Шудря М. Лицарі булави: розповіді про укр. Гетьманів.Київ : Велес, 2015. 236 с.

Інформаційні ресурси

1. http://www.nbuv.gov.ua
2. http://history.org.ua
3. www.memory.gov.ua/
4. http://www.konspect.com - Навчальний портал «Готуємось до занять»
5. https://ed-era.com/projects/znohistory/

Система оцінювання

Рівень знань здобувачів вищої освіти оцінюється згідно з Положенням про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ. Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювальні форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання практичних завдань; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни

«Історія України»

Поточне тестування та самостійна робота, кількість балів	ІНДЗ	Екзамен	Сума

Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		20	40	100
Модульний контроль -10			Модульний контроль-5				
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5			
5	5	5	5	5			

Оцінювання за видами діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
	Змістовий модуль 1		
Т1	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	3 2	5
Т2	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	3 2	5
Т3	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	3 2	5
	Модульний контроль 1	10	10
	Змістовий модуль 2		
Т1	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	3 2	5
Т2	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	3 2	5
	Модульний контроль 2	5	5
	ІНДЗ	20	20
	Екзамен	40	40
Разом		**100**	

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіку освітнього процесу. Перескладання модулів, заліків, екзаменів відбувається у терміни ліквідації академічних заборгованостей, визначених кафедрами та деканатами.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної та індивідуальної роботи повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Силабус розроблено на основі робочої програми навчальної дисципліни «Історія України» (протокол № 1 від 2 вересня 2025 р.)